

val, Frene, Tidorel tündérmeséről, Percevalról, Lancelot lovagról s előadja Tristan és Yseult eredeti történetét. A népies fabliaux-k mellett megemlékszik még a hajós Roman de la Rose-ról s ezzel az éjszaki francia világról a Délfrancia provánszi, sajátképpen troubadour-világra tér át.

Pekár Gyula e hónap 27-én folytatja előadását a tárgyrol, ugyancsak a központi egyetem kupola-termeiben.

(Kinevezések.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szizethy Margit okleveles tanítónőt a ráczalmási, Riesz Mária okleveles tanítónőt a cécei, Zvada Gyözöné Lehoczky Vilma likavkai római katolikus felekezeti elemi iskolai tanítónőt az okolicsnói, Pianovszky Dénes okleveles tanítót a körösmező-fürészvölgyi, Vadas Károly mórággyi református felekezeti elemi iskolai tanítót a budafoki, Nuszer Lajos kunszentmiklósi római katolikus felekezeti elemi iskolai tanítót az aranyosmegyesi, Klepats István volt alsóvárádi római katolikus felekezeti elemi iskolai tanítót a kunszigeti, Kövendy István okleveles tanítót a magyarberkeszi, Taksás Ilona okleveles tanítónőt a szapáryligeti, Willkomm Gusztáv okleveles tanítót a makói külterületi, Jakab Lajos okleveles tanítót a murahalmosi, Petrigalla Konstantin okleveles tanítót a bácskeresztúri állami, továbbá Géczy Margit okleveles tanítónőt az antalfalvi (volt határvidéki) és Farkas Pál okleveles tanítót a fehértemplomi (volt határvidéki), végül Lengyel Gyula okleveles tanítót a büttösi, Rakovics Zsvoin okleveles tanítót a dubováci, Chancinszky Ede okleveles tanítót a magyarpécskai-tanyai, Tscheik Johanna okleveles tanítónőt a bilkei állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetőleg tanítónőkké nevezte ki.

(Mezerősítés.) Magyarlápóson a múlt évi szeptemberében volt az iparos- és kereskedőtanonc-iskolai tanítók választása, mikor is igazgatónak Kühn Lajos állami tanítót, tanítókul Csöregi István állami és Boné Béla római katolikus tanítókat választották meg. A választás felebbezés folytán jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez került, ahonnan a napokban érkezett meg a döntés. A minisztérium a felügyelő-bizottságnak a választásra hozott határozatát jóváhagyólag tudomásul vette.

(Áthelyezések.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Mauks Jenő pozsonyvármegyei és Váshelyi Károly sárosvármegyei tanfelügyelőket kölesőnösen, továbbá Pósta Mária élesdi állami elemi iskolai tanítónőt a szigetcsépi, Medzilhadszky Anna cécei állami elemi iskolai tanítónőt az élesdi állami elemi iskolához, Zvada Gyözöné okolicsnói állami elemi iskolai tanítót a lipótszentmiklósi állami elemi iskolához, Simó Béla nagyvevecseri állami elemi iskolai tanítót a siklódi és Salamon Gyula mohai állami elemi iskolai tanítót a nagyvevecseri állami elemi iskolához, végül Lonkay Leona zayugróci állami óvónőt a lonkai állami óvodához eddigi minőségében áthelyezte.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

(Arany János kiadatlan levele.) Arany Jánosnak, mint nagykőrösi tanárnak életkörülményeit világítja meg az a két, még eddig kiadatlan levél, melyet Pompéry János hagyatékából közölnek velünk. Az egyik levél Nagykőrösön, 1857 június 14-én kelt s így szól:

„Édes barátom! Későcskén válaszolok szíves leveledre, mert 13-ára lévén hirdette a világ vége, azt akartam megvárni, mivel a jóslat teljesülése esetében nem fog ott szükségem lenni a jövőmről gondoskodásra. Azonban a világ áll erősen, mint a Sion hegye s illő, hogy feleljek soraidra. Először is köszönöm gondoskodásodat irántam. Ha néhány év előtt nyílt volna ez alkalom Pestre és közéték telepedni, több kedvem lett volna ahhoz: de most, édes Jánosom, mit csináljak én már Pesten? Itt olyan, amilyen biztos állásom van: elbocsássam-e azt olyanért, amely még az istenek térdén fekszik, mint Homér mondja? Nem vagyok az az ember, ki óhajtsam a változást s ki ösmeretlen körülmények tengerére merjem bocsátani hajómat. Azért még egyszer köszönöm a megemlékezést: de én már csak hagyom menni sorsomat, amint ő akarja s nem várok folyamába újításokkal. Beteges ember is lettem, munkásságom nagyon korlátolt. Jobb nekem így. Fogadd szíves ölelésemet! barátod Arany János.”

A másik, szintén Nagykőrösön, 1857 július 30-án kelt levélben ezt írja Arany:

„En itt annyira, amennyire, ha nem is fényes, de nyugodt s biztos állásban vagyok, a körülményeket, a hivatalt, az embereket megszoktam, tudom, mi teendőm van s mennyi szabad idővel rendelkeztem. Amellett családos ember vagyok, mozdulás

nem könnyű s mindig kérdés marad, ha 1400-zal is kijöhétnék-e Pesten jobban, mint itt 9-10 száz-zal, amennyire fizetésem vagy már is fölmege, vagy nem soká fel fog menni. Mert ha jobban ki nem jöhétek, akkor céltalan a változtatás; ha pedig úgy se, — ha magán leczkék és tanítással kéne pótolgatni, akkor nyilvános veszteség. Hiszen, ha én itteni szabad időmet használni elég munkakedvvel, egészséggel bírnék: 900 frtomhoz irodalom után más 900-at kereshetnék: ott pedig talán a most nyugalomra használt szünórát azért kellene feláldoznom magán órákul, csak hogy élhessek, hogy kijöhések. Maga a pesti élet sem oly vonzó már most rám nézve, mint ezelőtt lett volna, míg a munkakedv, az előretörékvés nagyobb volt nálam. Nem büszkeség tehát, hanem először is számítás. Másodszor, nagy kérdés, hogy az a tanárság úgy lesz-e tervezve, hogy én annak megfelelhessenek? Ha csak részben a német előadást kéne tartanom, arra nem mennék vállalkozni, mert, noha a német irókkal könnyen társalkodom, az élő szó mingyárt fenakad nyelvenem, szóval rossz német vagyok. A 12 óra hetenkint nem volna sok: itt 16-ot is adok, de megint az a kérdés, hogy a 12 óra milyen koru s hány osztálybeli növendékek közt volna felosztandó? Mert sok osztályban, sokfélélt tanítani és kivált stílust javítgatni (miben itt is van mód) nem igen szeretnék. No de ez úgy látszik, mintha már az elfogadáshoz közelítnék: pedig az uralkodó gondolat nálam most is az, amit előbb írtam. Azonban szíves tanácsod és más pesti barátim tanácsa folytán tagadó válaszomat oda módosítom, hogy elvárom, milyen lesz az intézet programja, mi lesz részleteiben a magyar tanárnak teendője, biztosítéka etc. és ha ez erőm és kedvem szerinti leend: akkor adok eldöntő választ.”

Arról volt tehát szó, hogy pesti barátai Aranyt már az 50-es években fel akarták Pestre hozni tanárnak. Ő azonban megmaradt Nagykőrösön. Pestre csak a 60-as évek elején került fel, de nem mint tanár, hanem mint az új életre kelt Kisfaludy-Társaság titkára, mely állását azután Szalay László halála után az Akadémia titkárságával cserélte fel.

(Széchenyi és Schlegel.) Az Akadémia első osztálya ma Goldzieher Ignác udvari tanácsos elnöklésével felolvasó ülést tartott, amelyen Bleyer Jakab kolozsvári egyetemi tanár levelező tag tartott székielőle értekezést „Széchenyi Ferenc és Schlegel Frigyes” címen. Gróf Széchenyi Ferenc, mint a XVIII. század második felében és a XIX. század elején főuraink általában — mondja az előadó — igen szíves viszonyban állott a német tudományos és írói körök leg több tagjával. Megismerkedett a nagyevű Schlegel Frigyesel. A megismerkedést csakhamar meleg barátság követte, amelynek emlékét nagy számú levél őrizte meg számunkra. Schlegel nem sokára mint követségi tanácsos a német szövetséges gyűlésre Frankfurtba költözött. Itt Helfferich kanonokkal szövetkezve, felebbvalói háta mögött és Metternich tudán kívül egyházipolitikai akcióba fogott. Ebbe az akcióba belevonta Széchenyi Ferencet is, a vállalkozásnak azonban nem volt sikere és Schlegel Frigyesnek, aki megbízhatatlan és megérhetetlen hivatalnoknak bizonyult, vissza kellett térnie Bécsbe. Az érdekes tanulmányt nagy figyelemmel hallgatták a jelenvöltek.

(Az egyetem orvoskarának új alkalmazottai.) A budapesti tudományegyetem orvosi karán legutóbb a következő tisztségekre választották meg az alkalmazottakat: Az I. számú kórhontani intézetbe: dr. Bontz Bélát első tanársegédnek (meghosszabbítás); az általános kórhontani intézetbe Rudó Kamillát gyakornoknak; a bakteriológiai intézetbe Bürger Gézát díjas gyakornoknak; a közegészségügyi intézetbe dr. Dienes Lajost tanársegédnek; a II. számú kórhontani intézetbe Krompecher Ödönt adjutánsnak (meghosszabbítás); a II. számú sebészeti klinikán dr. Borszky Károlyt adjunktusnak (meghosszabbítás); az I. számú női klinikához dr. Lazits Pált gyakornoknak; a III. számú belgyógyászati klinikához dr. Bálint Dezsőt adjunktusnak, a királyi Gézát tanársegédnek és dr. Benczur Gézát díjas gyakornoknak; a szájklinikához dr. Rottenkeller Ödönt díjas gyakornoknak.

(A harmadik Shakespeare-matiné.) Nagy közönség jelent meg tegnap a Muzem disztermében a Kisfaludy-Társaság harmadik Shakespeare-matinéján. Voinovich Géza Othellot ismértette. A belső motiváció és a fő- és mellékforrások említésén kívül a darab előadásának történetére is kitért és színesen magyarázta, miként hatott Othello egyes nagy művészek felolvasásában. Majd a féltés motívumát a Shakespeare-szettekkel hozta eredő rokonságba. Ezután Beregi Oszkár szavalt el néhány Othello-jelenetet nagy tetszés mellett. Az utolsó felolvasó Heinrich Gusztáv volt, aki a Szentivánéj-travesztjának eredetét ismértette Priamos és Thisbe című fejtegetésében. A legközelebbi Shakespeare-matiné jövő vasárnap lesz.

TÖRVÉNYSZÉK.

(§) Egy kuriai bíró halála. Tóth Gerő, nyugalmazott kuriai bíró tegnap virradóra hatvankilenc éves korában meghalt Salétrom-utcai lakásán. Halálát özvegye, született Zlinszky Mária és fia, az Első Hazai Biztosító Társaság főfelügyelője gyászolja. Az elhunyt bíró, aki csak nemrég vonult nyugalomba, egyike volt a legkiválóbb kriminalistáknak. A nyolcvanas évek elején a régi Fortunában ő volt a vizsgálóbíró a Mailáth György országbíró gyilkosainak bűnpörében. Egész legendák keringtek felele, hogy mily szellemi torturával csikarta ki a három megátalkodott gonosztevő vallomását. Nyugalomba vonulása alkalmával, mikor a lapok életrajzát közölték, sietett ezeket a meséket megcáfolni. Anynyit azonban maga is beismert, hogy a vádlottak haramia-büszkeségére számított és számítása bevált. Tóth Gerő nyugdíjazása előtt a Kuria második büntetőtanácsába volt beosztva s ő volt referense a Husz Ábrahám bűnpörében.

(§) Közjegyzők gyűlése. A budapesti közjegyzők tegnap tartották évi közgyűlést, amelyen több fontos kérdéssel foglalkoztak és megejtették a kamarai választásokat. Az elnök ismét Rupp Zsigmond lett.

A közgyűlés megnyitása után az elnök megemlékezett Görgey István budapesti közjegyző lemondásáról és Török István halasi közjegyző haláláról. Az utóbbinak emlékét jegyzőkönyvileg örökítették meg, míg Görgeyhez búcsúidőzletet intéztek. Görgey helyébe dr. Hedry Aladár személyében méltó utódot nevezett ki a miniszter. Áttérve a napirendre, dr. Rónay Károly kamarai titkár nagy vonásokkal ecsetelt az elmúlt évek a kart érdeklő eseményeit. A budapesti közjegyzői kamara is csatlakozik ahhoz a mozgalomhoz, melyet a közép-európai államok a közjegyzői okiratok kölcsönös elismertetése és végrehajthatósága tekintetében indítottak. A nemzetközi bizottságba dr. Charmant Oszkár, Kiss Aladár budapesti közjegyzők és dr. Holtscher Szigfrid budapesti közjegyző-helyettes választott be. A bizottság legközelebb Nürnbergben fogja tárgyalásait folytatni. Megemlékszik dr. Charmant Oszkár megbízatásáról, melyet az igazságügyminiszter részéről már korábban kapott a közjegyzői reform előkészítése érdekében: ettől függetlenül az örököségi eljárásról készített törvényjavaslatát a minisztériumnak immár bemutatta, amely törvényjavaslat a bírói eljárás megkönnyítése érdekében tervezett törvényjavaslatokba alkalmas módon lesz beillesztetve. A választás eredménye ez lett: Elnök Rupp Zsigmond budapesti közjegyző, kamarai tagok: dr. Charmant Oszkár, dr. Weinmann Filöp (budapesti), Jakab Géza (ujpesti), dr. Roth Zsigmond (kiskunfélegyházi) közjegyzők, póttagok: dr. Rónai Károly és Kiss Aladár budapesti közjegyzők. A közgyűlésen szó esett a közjegyzői irodákban meghonosítandó vasárnapi munkaszünetről is. Tekintettel azonban arra, hogy ez a vidékre vonatkozólag most nem honosítható meg, a közgyűlés határozatot nem hozott, míg a budapesti közjegyzők ezt a kérdést a jövő hétre összehívandó értekezleten fogják érdemben elintézni. A közgyűlés után a megválasztott kamara így alakult meg: Elnökhelyettes dr. Weinmann Filöp, titkár dr. Rónay Károly, a közjegyzői fegyelmi bíróságba kiüldetett rendes tagokul dr. Weinmann Filöp és Jakab Géza, póttagokul Kiss Aladár és Rónai Károly.

(§) Elítelt képviselő. Gothábföl jelentik, hogy ott Wilhelm Denner szociáldemokrata képviselőt hivatalos pénzek hűtlen kezelése és csalás miatt, amelyet a walterhauseni betegpénztárnál vezetői minőségben követett el, tizenhárom hónapi fogságra ítélték. Politikai jogait három évre vesztette el.

(§) Jogi előadás. A Magyar Jogászegyesület szombati ülésén dr. Fodor Ármán, az igazságügyminisztériumba beosztott ítélőtáblai bíró a polgári perrendtartásban való felülvizsgálatról értekezett. Vázolta ennek a perorvoslatnak fejlődéstörténetét és a külföldi törvényhozások álláspontját; majd rátért a mi új törvényünkre, kimutatta, hogy annak kiindulópontja más, mint a külföldi jogoké, mert a súlyt nem a jogok egységére megóvására, hanem a konkrét jogeset helyes eldöntésére fekteti. Tehát nem egyéb az, mint bizonyos tekintetben megszorított felebbezés. Párhuzamot vont azután az eddigi sommás eljárás és az új törvény illető intézkedései között. A tárgyhöz még dr. Borsitzky Imre, a kereskedelmi törvényszék felebbezési tanácsának elnöke és Csapó Ferenc ítélőtáblai bíró szótlan hozzá. Majd szólásra emelkedett Plósz Sándor s röviden jellemezte az új törvény alap gondolatát a fölvetett kérdésben. A vitát az előadó zárószava fejezte be.

(§) Az ügyvédi kamarák köréből. A budapesti ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Báder Márkus, Boda Jenő, Deutsch Oszkár, Fehér Rezső, Gergely Bertalan, Havas Kálmán, Kaufmann Simon, Kovács An-

dor, Reiner László, Rendi Sándor, Sándor Lajos, Tóth Endre doktorok a kamara lajstromába bejegyeztettek; Csillag Gyula, önkéntes lemondása, dr. Gergő Izor közjegyzővé történt kinevezése, dr. Hauser Ödön önkéntes lemondása, Konkoly-Thege József, dr. Kovács József és dr. Sthymmel Gyula elhalálozása következtében a kamara lajstromából töröltettek; dr. Gergő Izor ügyvédi iratait dr. Kemény Miklósnak, dr. Hauser Ödön dr. Tabakovits Györgynek adta át; Konkoly Thege József irodája részére gondnokká dr. Geeső, dr. Sthymmel irodája részére pedig Pósch Gyula rendeltetett ki; dr. Csillag irodája részére gondnok kirendelésének szükségére fenn nem forgott; Crausz Gyula szentendrei, Eisler Ede kiskőrösi és dr. Kálmán Izidor dunavecsei ügyvéd lakóhelyét, a kamara területén belül, Budapestre helyezte át; Geiger Gyula budapesti ügyvéd az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztetett.

(§) Vizsgálat három mandátum ellen. A marosvásárhelyi (mészési) kerületben megválasztott gróf Bethlen István Kossuth-párti képviselő mandátumát tudvalevőleg petícióval támadták meg. A Kuria elrendelte a bizonyítást a kérvényezők összes állításaira és a marosvásárhelyi tábla által kiküldött Simó Balázs táblabíró a múlt héten hallgatta ki a petícionálók által bejelentett hetvenhat tanút. Legutolsónak Décsy Zoltán képviselőt és gróf Toldalagi Lászlót hallgatta ki a bíró. Az utóbbit amiat, mert negyvenkét választót megvendégtelt a kastélyban. A vizsgálati anyagot a táblabíró legközelebb elküldi a Kuriahoz, amely újabb tárgyaláson fog dönteni a petíció tárgyában. — A dévai kerületben Barcsay Andor Justh-párti képviselő mandátumát a kisebbségben maradt Hollaky Arthur pártja támadta meg. A Kuria vizsgálatot rendelt el, amelyet a marosvásárhelyi táblának kiküldött bírja január 16-án kezdett meg és ma befejezett. Az iratok a napokban kerülnek föl a Kuriahoz döntés végett. — A bacsalmási kerületben megválasztott Sutrelly Lipót munkapárti képviselő mandátuma felgátló a Kuria szintén vizsgálatot rendelt el. A tizedik tábla által kiküldött bíró a minap fejezte be a vizsgálatot. A Kuria legközelebb új tárgyalást fog kitűzni a petíció ügyében.

(§) Börzéről a törvényszékre. Ifjabb Brázay Kálmán baranyamegyei nagybirtokos Fisch Dávid özsvidegnyők közvetítésével Strasser Ede bizonyos utján néhány határidős gabonaügyletet kötött a budapesti tőzsdén, 1908. február 17-én meglepetés érte Brázayt, amikor felkereste Strassert, hogy ügyei felől tájékozódjék. Megtudta, hogy a tőzsdeszertei vagy 27.000 koronára rugnak. Elszámolást követelt és addig is, amíg megkapja, egy 27.000 koronás fedezeti váltót adott át Strassernak. Fisch Dávid pár nap múlva átadta az elszámolást tartalmazó könyvkivonatot Brázaynak, aki minden tételt kifogásolt, és a Strasser javára mutatkozó 26.890 korona követelésből csak 10.000 koronát ismert el jogosnak. Miután az egyezkedő-tárgyalás nem vezetett eredményre, pörre került az ügy a tőzsdébíró előtt. Brázay Kálmán akkor megbízta Fisch Dávidot, hogy csináljon rendet. Állítólag utasításokkal is elárta, csak az nem bizonyos, hogy milyen összegig terjedő felhatalmazást adott az ügynek. Fisch pedig abban állapodott meg Strasserral, hogy meg fogja kapni az egész 26.890 korona követelését. Ezzel az egységgel a tőzsdépör véget ért, de nyomában új pör támadt, amely most már a büntető-bíró ságnak adott dolgot. Brázay ugyanis kijelentette, hogy tízezer koronánál többet nem fizet, mert Fischnek ekkora összeg erejéig adott felhatalmazást az egyezkedésre, egyáltalán pedig megtette a feljelentést úgy Strasser, mint Fisch ellen család és közokirathamisítás miatt. Szerinte Strasser és Fisch összejárta, hogy öt megkárosítsák. Mivel Strasser az egészség alapján kielégítési végrehajtást kért Brázay ellen, ez a végrehajtás elkerülése céljából 28.216 koronát kifizetett. A büntető eljárás nem derít ki terhelő adatokat és így megszüntették azt. Ezután Strasser hamis vád büntetéseért tett feljelentést Brázay ellen. Az ügyészség indítványt is tett hamis vád büntetése címén. A vádirat ellen Brázay védője kifogásokat adott be, mire a vádtanács megszüntette ellene a további eljárást. Az ügyész ez ellen felfolyamodást jelentett be, de később visszavonta. Strasser pótmagánvádló adott be ekkor felfolyamodást az ítéletátlához. A tábla — hatóság előtti rágalmozás vétségét látván — az ügyet letárgyalás céljából a járásbíró elé utalta és ma le is tárgyalta dr. Farkas Gyula járásbíró. A vádlott elmondotta, hogy két ügyvéd tanácsát is kikérte, mielőtt a feljelentést beadta. Beható megvitátás után javasolták neki a panasz megtételét. A bíró ezután több levelet olvasott fel, majd ismertette a családi és okirathamisítás ügyben hozott határozatokat. Az ügyész megbízott fenntartotta a vádat. A bíró büns-

nek mondta ki Brázayt és ezért ötszáz korona pénzbüntetésre ítélte. Brázay fölébezt.

(§) Ügyvédek harca. Melczer Géza cs. és kir. kamarás a borsodmegyei Gyulaházán parcelláztatta gróf Erdődy birtokát és akkor állítólag harmincegy vételi szerződést meghamisítottak, amivel az érdekelt parasztevők érzékenyen megkárosultak. 1909 június 24-én Krasznai Béla mérnöki rajzoló Budapesten letartóztatták és magára vállalta a hamisítást, azt mondván, hogy azt Melczer Géza tanácsára követte el, de tudott róla dr. Bácskai Albert budapesti ügyvéd is. Vallomásának utóbbi részét később visszavonta azzal, hogy Bácskainak semmiféle része nem volt az ügyben és ő csupán egy Zajty Pál nevű ügynök rábeszelésére és fenyegetésére vonta bele a Bácskai nevét. A miskolci ügyészség most terjesztette be — a három évig tartó vizsgálat után — az indítványát. E szerint a vádat minden gyanúsított ellen elejté, Bácskaival szemben azért, mert a vizsgálat gyanúkat sem produkált arra nézve, az ügyben bármiféle érdekeltsége, vagy pláne a hamisításban része lenne. Melczer Géza nézve sem fog fenn a büntetésre nézve megbízható bizonyíték. Krasznai Bélát illetőleg azért nem vállalja az ügyészség a vádat, mert egyrészt magát a hamisítás tényét nem látja bebizonyítottnak, másrészt, ha ilyen hamisítás fennforogna is — pedig a szakértők a terhelt által előadott módját képtelenségnek minősítették — az állítólag egy pont tekintetében meghamisított szerződésekből a vevő parasztokra nézve nem hogy kár háramlott volna, de épp ellenkezőleg, tetemes előnyhöz jutottak, mert a holdankint négyszáz koronáért vett földeket most több, mint kétszáz arért adják-veszik egymás között. — Az affér nem ér véget az ügyész védelejtessel, mert Bácskai pört indított dr. Pátkai Béla ügyvéd ellen, akivel régóta hadilábon áll és aki a parasztokat rábirta a panasztevésre. Bácskai szerint az egész házát Pátkai rendezte s emiatt az ügyvédi kamaránál is följelentést tett.

(§) A borzalmas véletlen. Vaczák József és Kalacsovsky József molnárszékdek már tizenöt év óta együtt dolgoztak a Viktória-gözmalomban. Tavaly október 21-én Kalacsovsky tréfából megütötte Vaczákot, ki erre feléje rugott. A rugás olyan szerencsétlenül érte társát, hogy másnap vékonybélrepedés következtében beállott hashártyagyulladásban meghalt. Az ügyet ma tárgyalta a törvényszék. A bíróság Vaczák Józsefet fölmentette, mert nem látott eljárásában büntös szándékot és a haláleset véletlen következtében, nem pedig Vaczák gondatlansága folytán következett be. Az ügyész fölébezt.

(§) A regény vége. Megirtuk három évvel ezelőtt, hogy szentmiklósi és óvári gróf Pongrácz Ede vágrévi kastélyából éjnek idején megszökött Henriette grófkisasszony egy ialubeli legénygyel, Ondrassik Jánossal s ezután évekig tartó pörökösödés következett. A gróf néhány nappal a szökés után, 1907 július 26-án minden örökségből kitagadta leányát, egy hónappal később pedig az ingatlanait fiára, Jánosra iratta át ajándékozási szerződéssel. Pongrácz Henriette nem tért vissza a szülei házhoz s ezért családja a trencséni árvaszékhez fordult, amely elrendelte a grófnőnek a „Jó pástör“-hoz címzett apácákhoz való hatósági internálását. A határozatot azonban a belügyminiszter megsemmisítette. Nemsokára meghalt a gróf és Henriette anyjának a beleegyezésével férjhez ment Ondrassik Jánoshoz, aki nemsokára belügyminiszteri engedelemmel a Pongrácz-nevet vette fel. Azóta egyrészt a két testvérnek a hagyaték körül megindított, másrészt özvegy gróf Pongrácz Edénének fia, János ellen folyó pörök állandóan foglalkoztatták a trencséni bíróságokat és a felsőbb fórumokat. Most Trencsénből azt írják, hogy a pörök barátságos egyezséggel véget értek. Sikerült az időközben képviselővé választott János gróffal az összes vitás dolgokat rendezni. Ennek folytán Henriette grófnő teljes egészében hozzájutott apai örökségéhez és most férjével és két kis gyermekével gondatlanul, jólétben élhet együtt.

(§) A boldogtalan menyecske. Rottler István villamoskalauz tavaly novemberben nőül vette Muisz Róza tizenhat éves leányt, de a házasság már az első napokban boldogtalan volt, mert a fiatal asszony kijelentette, hogy nem szereti a férjét és valóban akar. Rottler István elkeseredésében revolvert vásárolt és rálőtt a feleségére. Az első golyó az asszony arcát érte. Menekülni próbált, de a férfi még kétszer lőtt rá és a hátán is megsebezte. Rottlert a Rókus-kórházba szállították, ahonnan pár hét múlva gyógyultan távozott, Rottlert letartóztatták és ma tárgyalta ügyét a budapesti esküdtbíró dr. Mikovics Lajos elnöklésével. A vádlott töredelmesen beismerte a tettét és védelmére nagyfokú elkeseredését hozta fel, a fiatal asszony pedig kijelentette, hogy nem kívánja férje megbüntetését, sőt folytatni akarja a házastársi együttélést. Az esküdtek nem büntöseknek mondták ki a vádlottat, mire a bíróság fölmentette. A jogerős ítélet kihirdetése után a férfi és feleség karöltve hagyták el a törvények épületét.

Hendli háztartási keztyűi

gummból, mosható és kiöszhető. Hölgyeknek kezük ápolásához feltétlenül szükséges. Párónként 4.40 és 5.80-ért.
Raktár: Bpest, Andrassy-ut 33. Gyár: Ujpest. Telef. 76-76

TESTEDZŐ SPORT.

Vasárnapi szemle.

A hirtelen beállott tavaszi idő annyira megpuhította a pályák talaját, hogy a Millenárist és az Üllői-uti új pályát kivéve, ugyyszólván az összes fővárosi pályák a reális játékot már eleve lehetetlenné tették.

Meg is látszik ennek az irreális pályaviszonynak a befolyása egy pár eredményen. Így pl. a BAK, I.—III. ker. TVE, I. 2:2 arányban döntetlenül játszottak az Amerikai-uti pályán.

A főérdeklődés természetesen a nemzetközi mérkőzés felé irányult, amely a magyar footballsportot ezuttal képviselő Budapesti Torna Klub könnyű és megérdemelt győzelmével végződött. A 3:0 magyar győzelem eléggé imponáló, de akik látták a mérkőzést, meggyőződtek róla, hogy a BTK, egy kis szerencsével még több goalal bocsáthatna volna utnak a vendégül látott bécsi csapatot. A BTK, nem elégtette ki teljes mértékben a játékához fűzött várakozást, aminek magyarázata abban rejlik, hogy a gyenge ellenféllel szemben a BTK, nem tudta teljes formáját kijátszani.

A díjmérkőzések során a FTK, nagy goalarányú győzelmé a nagy formájának elhíresztelt Törekvős felett erős meglepetés. Barátságos mérkőzés keretében hasonló nagy goalarányú győzött az FTK, a nemzetközi mérkőzésekre szánt kombinált csapatával a NSK, I. csapata felett. Ugy látszik, hogy a nagy lelkesedéssel megalapított s meglehetősen türeményes pályafutású NSK, felett megkondult a lélekharang. A MAK, Korinthian serleg-mérkőzésében könnyen győzött harmadosztályú ellenfele, az ETK, felett.

(Nemzetközi mérkőzés.)

Budapesti Torna Klub—I. Vienna Football Klub 3:0. Körülbelül háromezer néző jelenlétében játszott a két csapat nemzetközi mérkőzését. A BTK, már kezdettől fogva oly óriási fölényben játszott, hogy győzelmé pillanatra sem volt kétséges.

Az I. Vienna védelme: Weinberg-Drexler és Eipel elejétől végig elsőrangú játékot produkált s ha Lintschevskyn kívül, aki ismét jó formában van, még egy-két játékos lett volna, aki kellőleg támogatja a védelmet, aligha végződött volna ily súlyos goalarányú vereséggel a mérkőzés.

A BTK, a töle megszokott tüzzel kezdte a mérkőzést, de negyedóránig tartó vehemens ostrom után stoppolta az iramot, mert észrevette, hogy ellenfele nem veszélyes. — A BTK, csapatában a fedezetsor még nincs formában. A csatársor, de különösen annak két széle, gyors és igen veszedelmes. Ha a centerfedezet kissé jobban fogja osztani a labdát, a csatársor goalképessége nagy mértékben emelkedni fog. A védelemben a jobb hátvéd játéka kissé bizonytalan, de Szendrő eléget dolgozik helyette is.

A Viennában a csatársor gyenge. Mind fiatal játékos s rutin nélkül játszik. A főhiba pedig az, hogy löni egyik sem tud. A védelem elsőrangú.

Az első negyedórán erős az iram. Mészáros megszökik s helyezett labdája az első goalt eredményezi, amelyet a BTK, fölényes játéka után Simon második goalja követ. Félidő 2:0.

Helycsere után néha a Vienna is támad, de csatárainak járatlansága a goalralövésben már eleve meghusítja a goalhelyzetek kihasználását. Pedig volt egy pár ily helyzet. Félidő vége felé ismét nagy fölényben játszik a piros-fehér csapat, de a jobb összekötője által lött harmadik goalnak folytatása nincs. Bíró Hajós József (FTK.) volt.

(Korinthian serlegmérkőzés.)

Ferencvárosi Torna Klub—Törekvős Sport Egyesület 5:0. A mérkőzés a FTK, Üllői-uti pályán volt. Az eredmény a footballsport felsőbb tízezeinek körében erős meglepetés. A Törekvős egyedüli mentése, hogy a mérkőzés nagy részét tíz emberrel küzdötte végig, mert a bíró Hauswaldot durva játék miatt kiállította.

Az első félidőben a két csapat egyenlő erősnék mutatkozott s a játék váltakozva, hol az egyik, hol a másik fél tételen folyt. A FTK, csak nehezen tudja elérni a vezető goalt Kórody révén. Félidő: 1:0.

A második félidőben a FTK, hába kapja a szelet s fölénye az egymásután kersztülvitt eredményes támadásokban domborul ki. Weisz igazán elemében van s rutinos játékával több goalhelyzetet teremt, amit társai, de különösen Schlosser, alaposan kihasználhatnak három goaljával. Az utolsó előtti goalt Weisz lövi.

A FTK, csapatában a csatársor és a közvetlen védelem az ezuttal bizonytalanul játszó Fritz kivételével jól dolgozott.

A Törekvősben is a védelem és a fedezetsorban Takács volt a csapat jobbik része. Bíró Szűsz Hugó volt.

Magyar Atletikai Klub—Erzsébetfalvai Torna-Klub 7:1. A MAK. múlt heti összeállításában szerepelt s könnyen győzte le harmadosztályu ellenfelét. A vezető goalt az ETK. lőtte. Biró Sugár volt.

URAK.—FSK. 5:2 (2:2).

(Magyar kupamérkőzés.)

KAOE.—BEAK. 3:0 (1:0). A millenáris pályán a nemzetközi mérkőzés előtt játszott a két csapat. A BEAK. több jeles játékosát nélkülözte s ezért szenvedett ilyen súlyos vereséget. Biró Benedek.

Postások—Budai TK. 5:0.

(Barátságos mérkőzések.)

FTK. kombinált—NSK. 4:0. A NSK. igen gyenge formában van. Biró Szűsz.

BAK.—III. ker. TVE. 2:2. A féldőben a III. kerületiek két goalal vezettek s a BAK. csak nehezen tudott a második féldőben kiegyenlíteni. Biró Puskás. **33 FK.—VAK. 3:0.**

VAK. II.—33 FK. II. 3:0. Biró Weisz.

TTE.—Postatakarékpénztár 3:1 (2:1). Vörösvári-ut. Biró Friedmann J.

BAK. II.—FIAK. I. 0:0. A BAK.-ban Gerő, Glatzer, Késmárky játszott. Biró Horváth J.

BAK. III.—KTVE II. 6:1 (1:1). Biró Biró Sándor. **FLIK.—UTK. 6:2 (3:1).** Lágymányos. Biró Zsigmond.

UTK. II.—FLIK. II. 2:2 (1:0). Biró Zsigmond.

TTK. old. boys—Postatakarékpénztár o. b. 2:2 (2:0). Biró Hauser Simon.

Kispesti AK.—Gutenberg TK. 4:3 (3:1). Erzsébetfalva. Biró Horváth János.

(Szövetségi díjmérkőzés.)

BTK. II.—MAK. II. 2:1. Margitsziget. A MAK. II. lemondása folytán barátságos mérkőzés. Biró Puskás István.

(Ifjúsági mérkőzések.)

UTE. vándordíj.

TTK. I.—Törökvis I. 6:0 (3:0). Vörösvári-ut. TTK. a Törökvis javára lemondott. Biró Szűsz Lajos.

TTK. II.—Törökvis II. 9:0 (6:0). Törökvis lemondta. Biró Szűsz Lajos.

FTK. I.—III. ker. TVE. I. 8:0 (3:0). Üllői-ut. Biró Sár.

FTK. II.—III. ker. KTVE. II. 9:0 (4:0). Biró Taffel Miksa.

Barátságos.

BAK.—NSK. 4:1 (1:0). Amerikai-ut. Biró Szűsz Lajos.

MLK.—ESK. 4:1 (3:1). Határ-utca. Biró Weiser. **III. ker. Testedzők Köre—MLK.—ESK. kombinált 8:1 (5:1).** Határ-utca. Biró Weiser.

(X) **Birkózás.** A Debreceni Torna-Egyesület országos birkózóversenyének eredményei a következők: Pehelysúly. 1. Márton (MTK.). 2. Szoszky (Törökvis.). 3. Barabás (Postás.). 4. Mészáros (Törökvis.). Könnyűsúly. 1. Orosz (Postás.). 2. Orosz (DTE.). 3. Steiner (Munkás TE.). 4. Sugár (MTK.). Középsúly. 1. Sothmann (Munkás TE.). 2. Schirz (Törökvis.). 3. Pászti (DTE.). Nehézsúly. 1. Előd (MTK.). 2. Pethő (MTK.). 3. Pék (Testvériség).

(X) **Uzás.** A Terézvárosi Torna-Klub házi uszóversenyének eredményei a következők: Kezdők versenye. 1. Sternberg Sándor 31 mp. Gyorsuzás. 100 m. 1. Rédlí József 1 p. 16.6 mp. Handikap. 60 m. 1. Geberth Ferenc 53 mp. Hölgyek versenye. 40 m. 1. Seiden Erzsike 51.4 mp. Melluzás. 100 m. 1. Vári Henrik 1 p. 38 mp. Oldaluzás. 80 m. 1. Rédlí József 1 p. 15 mp. Melluzás. Handikap. 60 m. Vogel Antal 1 perc. Hölgyek versenye. 60 m. 1. Vaszarits Tusi 1 p. 14 mp. Hátuzás. 100 m. 1. Maradi Vilmos 1 p. 38 mp. Melluzás főverseny. 300 m. 1. Vári Henrik 5 p. 33.2 mp. Gyermekeverseny. 40 m. 1. Bodánszky Ferenc 41 mp. A verseny után a VI. ker. kereskedelmi iskola vízpoló csapata mérkőzött a TTK. csapatával. Eredmény 4:1, féldő 2:1. Biró Boróvi (BAK.).

(X) **Torna.** A FTK. házi versenyének eredményei a következők: I. csapat (gyűrű, rudgár). 1. Haberfeld. 2. Csécsi. II. csapat (magasugrás, függeszkedés). 1. Smoling és Koródy (holtverseny). 2. Bródy és Kovács (holtverseny). Ifjúsági I. csapat. 1. Huber István. 2. Kőszegi. Ifjúsági II. csapat. 1. Huber Nándor. 2. Ivánka.

(X) **Atletika.** A Munkás Testedző Egyesület szombaton rendezte házi mezei versenyét körülbelül 6 km. távon. 1. Zachora Ede 26 p. 12 mp. 2. Medgyessi. 3. Sugár. 4. Vohralik. 5. Zachora József, 10 induló.

(X) **A király az olimpiászért.** A király a hétfői általános kihallgatások során Muzsa Gyula országgyűlési képviselőt, a Magyar Olimpiai Bizottság elnökét is fogadta. Muzsa azzal a kéressel fordult a felséghez, hogy a május havában Budapesten tartandó Nemzetközi olimpiai konferencia fővédnökségét elfogadja. A király kegyesen fogadta a MOB. társelnökének kérését és az ismételt felkínált fő-

védnökséget elvállalta. Az olimpiai konferenciát, a király távollétében valószínűleg megbízott képviselője, József főherceg fogja megnyitni. — A kihallgatáson a király melegen érdeklődött a hazai testedzés állapota iránt és megkérdezte Muzsától, hogy milyen az olimpiai bizottság szervezete. Muzsa Gyula kimerítően tájékoztatta őt felségét a hazai sporttestületek szervezetről, felsorolta, hogy sportágonként hány szövetségbe vannak tömörülve a hazai sportegyesületek. Aztán azt kérdezte a király, hogy az athénin kívül eddigi külföldi szerepléseink sikerrel jártak-e? Muzsa felsorolta a párisi, st-louisi és legutóbb a londoni olimpiáson a magyar sportizók által elért eredményeket, aminek a felség szemlátomást igen megörült és Muzsa előtt legteljesebb elismerésnek adott kifejezést. A stockholmi olimpiász felől is tudakozódott a király és Muzsa önzetlen tevékenységét megaláztatással vette tudomásul, majd szerencsét kívánt a magyaroknak újabb olimpiai vállalkozásukhoz, mire a kihallgatás véget ért.

(X) **Európa jég-hockey-bajnokságát** — mint az mar, február 19. 500 méter. 1. Strunnikoff (Oroszország). Idő: 46.1 mp. 2. Seaterhoug (Trondjem). Idő: 46.2 mp. 3. Bohrer (Klagenfurt). Idő: 47.1 mp. — 10.000 méter. 1. Strunnikoff. Idő: 17 p. 59.8 mp. 2. Bohrer. Idő: 18 p. 22.4 mp. 3. Johansen. Idő: 18 p. 30.7 mp. Az 1500 és 5000 méteres futamokat is az orosz rekorder Strunnikoff nyerte meg az osztrák Bohrer ellen. A versenyeken Hakon király is jelen volt.

(X) **Európa jég-hockey-bajnokságát** — mint az előrelátható volt — ezúttal véletlenül a csehek nyerték meg. A berlini Eispalastban szombaton lefolyt döntő jellegű mérkőzést a Cesky Svaz és Belgium csapatai között, a csehek 3:0 arányban megnyerték. Féldő 2:0.

(X) **Ausztria sí-bajnokságát,** Gerin Richárd, a magyar bajnokság győztesének távollétében Böhm Hannes (Németország) nyerte meg. A 18 kilométeres bajnoki távon a győztes 1 óra 10 mp-nyi időt ért el.

(X) **Az osztrák bobsleigh-bajnokságot** az enyhe időjárás miatt vasárnapról, bizonytalan időre elhalasztották.

(X) **A jégpályák a hirtelen beállt enyhe időjárás miatt,** használhatatlanok a fővárosban.

(X) **A sporthirlapírók szindikátusa** ma, kedden este 8 $\frac{1}{2}$ órakor ülést tart a „Magyar Estilap” szerkesztőségében.

(X) **Pisztolymérkőzés.** A Magyar Jogász Sport-Egyesület tizenhatodik pisztolypúljája Santelli Italo, a klub vívómesterének vívótermében a következő eredménnyel végződött: Első lett dr. Mándy Lajos 5 $\frac{1}{2}$ ponttal. Második dr. Friedrich Ferenc 4 $\frac{1}{2}$ ponttal. Harmadik Rác Vilmos 4 $\frac{1}{2}$ ponttal. Legközelebbi mérkőzés február 24-én, pénteken lesz, este 9 órakor.

(X) **A Magyar Testgyakorlók Köre** f. évi március 11. és 12. napján nemzeti és bajnoki ping-pong versenyt rendez, melynek sorrendje a következő: Egyes verseny Magyarország 1911. évi egyes ping-pong bajnokságáért. (Védő: Jakobi Roland MTK.). 2. Páros verseny Magyarország 1911. évi páros ping-pong bajnokságáért. (1910-ben nem volt kijárás). 3. Egyes verseny (középsúlyosok részére a „legjobb középiskolák ping-pongozó” címért). Védő: Székely Zoltán (VIII. ker. gimnázium.). 4. Egyes verseny-handikap.

EGYESÜLETEK.

** **Díjnokok a király előtt.** Az Állami Díjnokok Országos Szövetsége vasárnap délután rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az összes budapesti állami hivatalok, úgy szintén a vidéki hivatalok díjnokainak képviselői megjelentek, hogy még egyszer tanácskozzanak a miniszterelnökhöz február 21-én vezetendő deputáció tisztelgésének részleteiről. A gyűlésen Zsirkay János titkár az Állami Díjnokok Országos Szövetségének vezetősége nevében kijelentette, hogy bár az állam a díjnokaival úgy bánik, mint a rossz mostoha, a díjnokok hű fiaik ennek a hazának. A közgyűlés azután Záborszky Ernő elnök előadása alapján behatóan megvitatta az összes sérelmeket és végül egyhangu határozattal kimondta, hogy ha a 21-iki küldöttség a miniszterelnöktől határozott kijelentést nem kap, akkor az ország egész díjnoksága a király elé vonul és tőle fogja kérni helyzetének javítását.

** **Az Országos Közegészségügyi Egyesület** február 24-ikén délután hat órakor a Műegyetem épületében felolvasó ülést tart. Az ülésen dr. Eisler Hugó: „A nyomorék gyermekek” címen fog előadást tartani.

** **Az Országos Anya- és Csecsemővédő-Egyesület** vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését báró Dániel Ernőné elnöklésével. Gerő Nándor, az egyesület titkára terjesztette elő a titkári jelentést, mely szerint az egyesület az elmúlt évben 195 anyát és 148 csecsemőt ápolt. Ezenkívül 568 anya között 5880 koronát osztott szét, 206 csecsemőnek ruhát adott és 51 vándorkészletet kölcsönzött el. Az egyesület tagjainak száma 1095. Ezután elfogadták a zárószámadást és megtartották a választásokat.

** **A Magyarországi Rendőrtiszviselők Országos Szövetsége** vasárnap délelőtt értekezletet tartott, amelyen Miskolczi László budapesti rendőrkapitány előterjesztette a rendőrség államosítási törvényjavaslat tervezetét. Az értekezlet, amelyen számos vidéki főkapitány jelent meg, a tervezetet minden részletében magáévá tette és néhány jelentéktlenebb módosítás után egyhangulag elfogadta. Elhatározták továbbá, hogy a tervezet legrovidebb időn belül a belügyminisztériumhoz felterjesztendő. Az értekezlet ezzel Gerő Ármán nagyváradi főkapitányt bizta meg.

** **A Mária Dorothea-Egyesület** vasárnap gróf Csáky Albinné elnöklésével az április másodikára kitűzött közgyűlés előkészítésére választmányi ülést tartott. Az özvegy Radnay Jenőné titkár előterjesztése után a választmány elhatározta, hogy egy gyermekkertészeti tanfolyam létesítése érdekében memorandumot intéz a székesfehérvári tanácsához, majd Toma Teréz indítványára kimondta, hogy gyűjtést kezd új egyesületi otthon létesítésére.

** **Az óbudai demokrata-kör.** Az évek előtt feloszlott óbudai demokrata-kör vasárnap újraalakult. Elnökök Pető Sándor országgyűlési képviselő és Palotay Rezső. Disztagokká dr. Bárczy István polgármestert, dr. Bódy Tivadar tanácsost, dr. Vázsonyi Vilmos és dr. Benedek János országgyűlési képviselőket választották.

** **Felvétel a vakok tanintézetébe.** A pesti izraelita hitközség kezelésében lévő „lovag Wechselmann Ignác és neje, Neuschloss Zsófia vakok tanintézete” bizottsága új növendékek felvétele céljából pályázatot hirdet. Az intézetbe a jövő iskolaévre tizenkét, oly tanköteles korban lévő, bármilyen vallású gyermek vétetik fel, aki vakságán kívül más fogyatkozásban nem szenved. Pályázati határidő: 1911. évi április 30-ika.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

MOLLELE SOS-BORSZESZ

Legjobb tájékoztató beírás, ez, közvény és egyéb meghívás bajnoknál. A rakományban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 2 koronáért kapható. Moll készítménye kérésre.

BACHRUCH A. ezüstárúgyára

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

Budapest, IV., Királyi Pál-utca 13.

A gyári épület földszinti díszhelyiségben állandó eladás nagyban és kicsinyben legolcsóbban szabott eredeti gyári áron.

Május 1-re irodának kiadó

esetleg gőzfűtéssel, villany- és gázvilágítással összefüggő szobák, a II-ik emeleten, Váci-kört 53. sz. házban.

Bővebbet ugyanott a Műszaki Unió igazgatóságánál.

Mercedes automobil

40 HP alig használt, csaknem teljesen új állapotban, gyönyörű landaulet és 2 üléses sport karosszériával eladó, K 9500.—. Megtekinthető: **Bárdi Garage, VI. kerület, Mozsár-utca 9. szám.**

Quitta Penzió Abbazia.

Az ezelőtt tulajdonomat képező Quitta-penziót az Öster. Aktiengesellschaft der Hotels und Kuranstalten Abbazia megvette tőlem. A vállalat igazgatója én maradtam és ugyanazzal a gondossággal és ugyanazon eivok szerint vezetem most is a penziót, mint azelőtt, miért is kérem a t. közönséget, viseltessék továbbra is ugyanazzal a jóindulattal házammal szemben, mint amilyenben eddig részesített. **Quitta Konrad.**

WESTINGHOUSE
Autómobil-garage és javító műhely
Fáva-utca 10-12. Telefon 175-41

ÉLŐVIRÁG

RSZTALDISZEK, CSOKROK, ARANZSMÁNOK

„OKTOGON” virágcsarok

BLEIER MARGIT TELEFON 24-51

Kisebb és nagyobb modern urilakások

Üzlethelyiségek, hatalmas modern nagy kávéházi vagy nagyvendéglői sarokhelyiség a Dunaparton, gyönyörű kilátással, a legnagyobb kényelemmel (személy-telefon, vacuum cleaner stb.) az V., Rudolf-tér és Pozsony-ut sarján, (Lipót-körút, Maróthidná), továbbá az V., Nádor-utca 41., 46. és 48. szám alatt épülő palotákban (melegvíz-utó) folyó évi augusztusra előnyös feltételek mellett kiadó. Eövebbet a PALATINUS építő és ingatlanforgalmi r.t. hirdetésében, VI., Liszt Ferenc-tér 6. szám, a hol az érdeklődők kívánataira alaprajzokat kaphatnak. Telefon 123-85 és 129-99.

KÖZGAZDASÁG.

Keresik az Osztrák-Magyar Bank részvényeit. Hogy a részvények vásárlása érdekében megindult agitáció okozta-e, nem lehet megállapítani, de tény, hogy az Osztrák-Magyar Bank részvényei utóbbi hetekben lényeges kurzusemelkedést mutatnak. Bécsben, állítólag magyar számlákra történt vásárlások következtében pár nap alatt 90 koronával lett magasabb az árfolyamuk. Most emlékeztetnek arra, hogy három évvel ezelőtt Wekerle Sándor, az akkori miniszterelnök és pénzügyminiszter is exponálta magát részvények szerzése érdekében és felszólította a pénzügyminisztereket, hogy vásárolják a jegybank részvényeit. Tekintve azonban, hogy az Osztrák-Magyar Bank közgyűlésein való szavazási jog — husz részvény birtokához lévén kötve, — majdnem 40.000 koronába kerül, nem sok sikere volt Wekerle biztatásainak. Amint ezt különben a legutóbbi közgyűlésen is láttuk. Talán ez a mostani mozgalom nagyobb eredményekkel fog járni. Nehéz ugyan a feladat, mert a csehek minden piacra kerülő részvényt azonnal megvesznek. Ott a Zsivnostenska Banka áll a kitünően szervezett mozgalomnak élén és a megvásárolt részvényeket a cseh előleg-pénztáraknak engedi át. Ezek valami minimális kamatot fizetnek a nevükre ártt részvényekért, melyeket a Zsivnostenska magánál tart mindaddig, míg az előleg-pénztárak tőle átvehetik. Valami ilyen fajta megoldást kellene nálunk is keresni a kívánatos cél elérése érdekében.

A bankkamatláb leszállítása. Bécsből táviratozók: Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsát szerdára összehívták. Az ülésen a kamatláb leszállítása dolgában fognak dönteni és minden valószínűség szerint leszállítják a hivatalos rátát négy és félről négy százalékra.

Petroleumtárgyalások Budapesten. A négy éves petroleumharc Ausztriában félig-meddig megszűnt, a békére irányuló tárgyalásokat nagyrészt befejezték. Az alkudozások színtere most már Budapest lett. A budapesti pourparlékra nagyon rövid időt szabnak. Kedd estig akár pozitív, akár negatív eredmény — befejezik a tárgyalásokat. De mint a bécsi példából láthatunk, valószínűleg itt sem veszik majd szigorúan ezeket az ultimátumokat. Különben a dolog ránc nézve nem is igen fontos. A petroleumpiac helyzete sokkal közelebről érinti Ausztria gazdasági életét, mint a miénket. A nyersolaját Ausztriában termelik, míg a magyar finomított csak feldolgozzák. Ezért a nyersanyagért évente átlag nyolcadfél millió koronát fizetünk Ausztriának és csak néhány száz ezer korona megy nyersolajért Romániába. Viszont Ausztriára nézve azért is nagyjontosság a petroleumpiac, mert Ausztria évi petroleumkivitelenek értéke megközelíti a négyszáz millió koronát. Ezzel szemben mi alig viszünk valamit külföldre, ezen a téren is passzív külkereskedelmi mérlegünk másfél millió koronával. Eppen ezért nálunk sokkal kevesebb figyelmet érdemel a kartellalkítás. Már csak azért is, mivel az alakítandó petroleumkartell belátható időn

beül nem emelheti az árakat. És ezen a téren nem segítenek a végtelenné kinálkozó tárgyalások sem — a fogyasztók ószinte öröme.

Borellenőrző szakközégek megbízása. A m. kir. földművelésügyi miniszter a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. t. c. 63. §-a alapján Hege-dűs Sándor szőlészeti és borászati felügyelőt (székhelye Tarcal) Kassa sz. kir. város területére, Solyom Albert szőlészeti és borászati felügyelőt (székhelye Budapest, Murányi-utca 61. sz.) Szentendre és Vác r. t. városok területére, Kecskeméthy Géza szőlészeti és borászati felügyelőt (székhelye Kecskemét) Cegléd, Kiskunfélegyháza, Kiskunhalas és Nagykőrös rendezett tanácsú városok területére kiterjedő hatáskörrel, az idézett törvény rendelkezései alá eső italok ellenőrzésével bízta meg.

Az üzlet — üzlet. Mindenki emlékezni fog még rá, milyen felháborodással fogadták Párisban múlt év novemberében azt a hírt, hogy a török kölcsönt, mely elé a franciák nehézségeket gördítettek, a német piacon megkötötték. Nagy összegről volt szó, 125 millió frankot tett ki az előleg, mia a Deutsche Bank vezetése alatti konzorcium a török kormányának később realizálandó kölcsönére novemberben folytatott. Akkor azt írták a párisi lapok, hogy a török birodalom a tönk szélén áll és csak a német pénzpiac könnyelműségének tudható be, hogy a kölcsönbe mégis belemertek. Egyébként — írták — Franciaországra nézve megnyugtató, hogy nem az ő megtakarított pénzüik, hanem a németeké megy veszendőbe. De változnak az idők és változnak a vélemények; főleg, ha azok nem egészen ószinte meggyőződésből fakadnak. Párisi sürgöny jelenti, hogy a török kormány 40 millió kölcsonnt vett fel a Rouvier-csoporttól. Megbocsátották tehát Párisban a török pnzügyminiszternek, hogy a konkurrenssal állott szóba. A török birodalom megint „jó” lett a francia tőke szemében.

Egy márványbánya vesztesége. A Kapriói Márványbánya R. T. most teszi közzé zárszámadását, amely szerint a 360.000 koronás alapitőke mellett 172.310 korona volt a vesztesége.

A Salgótarjáni közgyűlés. A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat ma tartotta 43-ik évi rendes közgyűlését dr. Chorin Ferenc főrend elnöke alatt, a részvényesek élénk részvétele mellett.

Elnök megnyitván az ülést, előterjesztette, hogy Budapesten és Bécsben 161 részvényes által 59.705 részvény lett letéve, 994 szavazat képviselésében. Ezek közül a közgyűlés megnyitására 55 részvényes jelent meg 42.052 részvény képviselésében 654 szavazattal. Az igazgatóság jelentése szerint a lefolyt üzletév látszólag nyugodtan folyt le, tényleg azonban a szénpiac szakadatlan hullámbzásban volt. Az év első negyedében uralkodott rendkívül enyhe időjárás károsan befolyásolta a szobafűtésre szükséges darabosszén kelendőségét. A készletek rohamosan emelkedtek és kénytelenek voltak a termelést csökkenteni. Májusban a kedvező aratási kilátások hatása alatt megélelnkült a szénpiac. A szénárak a múlt éviiek színvonalá körül mozogtak. A lefolyt évben rendelkezésre állott 21.130.961 mm. köszén, melyből 20.990.935 mm. adtak el, úgy hogy a készlet 139.966 mm. maradt. A zsilvölgyi kincstári szénbányák visszabocsátása alkalmával a kormánylyal kötött szerződés, mely a társulatnak az államvasutak részére évek hosszú sorára szénzállítmányt biztosít, március elsején lép hatályba. Az évi mérleg a múlt évről áthozott 576.971 korona 36 filléren felül 5.322.676 korona 85 fillér nyereséggel zárul. Ebből adók feleében levonódik 519.762 korona 24 fillér, marad a közgyűlés rendelkezésére 4.802.914 korona 61 fillér. Az igazgatóság indítványára ebből a gépek s egyéb üzleti felszerelések elhasználása folytán beállott értékcsökkenésért 1.000.000 koronát vonnak le, 300.000 koronát a tartalékalpra fordítanak, 380.291 korona 46 fillért az igazgatóság és tisztviselők jutalékára fordítanak. A fennmaradó összeg a múlt évről áthozott 576.971 korona 36 fillérel együtt maradó 3.699.594 korona 51 fillérből 2.880.000 koronát osztalékkul fizetnek ki részvényenként 32 koronát, míg a fennmaradó 819.594 korona 51 fillért az 1911-ik év számlája javára írják elő. A közgyűlés a jelentést egyhangulag tudomásul vette, a felmentvényt minden irányban megadta és Stromszky Sándor udvari tanácsos lendületes szavakban emeli ki az igazgatóságnak és a tisztviselői karnak buzgó és sikeres tevékenységét, aminek köszönhető, hogy oly szép eredményeket értek el. Dr. Chorin elnök az igazgatóság és a tisztviselői kar nevében megköszöni a bizalomnyilvánítást s kijelenti, hogy minden igyekezetük azon lesz, hogy a bizalomnak meg is feleljenek. Végül a felügyelő-bizottságba új tagnak Molnár Viktor belső titkos tanácsost választották meg, mire a közgyűlés véget ért.

A Kerületi Munkásbiztosító és az orvosok. Tegnap délelőtt tartotta meg a Budapesti Kerületi Munkásbiztosító Pénztár rendkívüli közgyűlését. A közgyűlésen több, mint száz kiküldött jelent meg. A közgyűlésnek határoznia kellett abban a kérdésben, hogy a pénztár a biztosított tagok orvosi ellátását orvosok alkalmazásával, vagy szabad orvosválasztás rendszerével teljesítse-e. Kiss Adolf igazgató ismertette és elfogadásra ajánlta az igazgatóságnak azt a határozati javaslatát, amely szerint a biztosított tagok orvosi gyógykezelését a mai orvosi rendszernek fentartásával az 1907. XIX. t. c. 133. §-a értelmében orvosok alkalmazásával teljesíti. Hosszas és beható vita után a közgyűlés hét szavazat ellenében, tehát túlnyomó szavazattöbbséggel elfogadta az igazgatóság javaslatát. A közgyűlés ezután még elhatározta, hogy a pénztárnak a Mária Terézia-tér 4. sz. alatt levő ingatlanát eladja. A határozatokat a pénztár hozzájárulás végett az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár igazgatóságához, jóváhagyás végett pedig a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalhoz terjesztik fel.

Uj részvények a tőzsdén. A tőzsdére legközelebb két új részvény kerül. A Nemzeti Pénzváltó részvényeit a Kereskedelmi Bank és az Első Temesvári Szeszégető és Finomító-Társaság részvényeit a Magyar Bank fogja bevezetni.

Fuzionáltak az ügynökök egyesületei. Említettük, hogy az ügynököknek valamikor egymással harcban álló két egyesülete fuzionálni készül, hogy egyesült erővel védhesse tagjainak erkölcsi és anyagi érdekét. A Gyári és Kereskedelmi Képviselők Országos Testülete és a Magyar Árnygyökök Központi Egyesülete között tegnap megtörtént a fuzió. Az új alakulás címe: Magyar Gyári Képviselők és Árnygyökök Országos Testülete lesz. Az új testület beterveztett alapszabályait a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Ezután a választások megejtésére tértek át és elnökké egyhangulag Csókai Adolfot, Pauncz Sándort pedig örökös elnökké választották; alelnökök lettek: Blumennau Alfréd, Ivanits Miklós, Kondor László; háznagyok: Márton Leó, Karácsonyi Ferenc; pénztáros: Sövári Géza; ellenőr: Wachsmann Simon; könyvtáros: Mandl Lajos; számvizsgáló-bizottság: Sohr Benő, Polgár Vilmos, Rottenberg Sándor. Megválasztották a hatvan tagú választmányt is. A költségelölírányzat elfogadása után örömmel vették a Cipókereskedők Országos Testületének azt a bejelentését, hogy külföldi gyáraktól addig nem vásárolnak, míg azok magyar képviselőt nem tartanak.

A szénpályázat eredménye. Az államvasutak szénpályázatának eredményeit nagy érdeklődéssel várják. Mint beavatott forrásból értesülünk, a kereskedelmi miniszter már döntött az elébe terjesztett javaslatok dolgában és elhatározását e hét végén nyilvánosságra is hozták. Hír szerint a miniszter minden tekintetben respektálja a magyar bányáipar érdekeit és a szükséglet nagyobb részét a hazai bányavállalatoktól fogják beszerezni. Csak azokat a szénfajtákat vásárolják külföldről, melyeket nálunk nem lehet megkapni, vagy itt nem termelik elegendő mennyiségben.

A Pozsonyi Kereskedelmi és Hitelbank közgyűlése. A Pozsonyi Kereskedelmi és Hitelbank Részvénytársaság Pozsonyban, mely a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság leányintézete, folyó hó 20-án tartotta meg VII. évi rendes közgyűlését. Az intézet az elmúlt évben összes üzletágait eredményteljesen fejlesztette, résztvett több nagyobb pénzügyi műveletben, így többek között a Pozsony városának nyújtott 15 millió kölcson lebonnyolításában, továbbá a Pozsonyi Építő Részvénytársaság megálapításában, melyet Pozsony városával együtt 600.000 korona alapitőkével alapított. Az üzleti eredmény, mely az 1909-ik évi 71.239.65 koronával szemben ezidén 112.466.25 korona tiszta nyereséget mutat fel, lehetővé tette, hogy bőséges tartalékolások után az 1910. évi osztalékszélvényeket a tavaly fizetett 6 százalékkal szemben 7 százalékkal, azaz 14 koronával váltsák be. A szelvényeket Pozsonyban az intézet pénztáránál, Budapesten a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságnál és Wienben a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság fiókjánál lehet beváltani.

Az „Anker” élet- és járadékbiztosító társaság (magyarországi igazgatóság Budapest, VI., Ankerpalota). 1911. január havában benyújtott a társaságnál 1489 ajánlat 12.225.636 K biztosított összegre és kiállított 1469 kötvény 10.139.686 K összegre. Díjak fejében bevett a társaság 1.930.000 K-át elért és elhalálozás folytán kifizetett 350.000 K-át. A társaság vagyona 1909. december 31-én 186 millió K, biztosítási állomány 573 millió K, halálozások és esedékessé vált elérti biztosítékok folytán a társaság fennállása óta 379 millió K fizetett ki.